

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/157517,W-audycji-Przystanek-Historia-w-Polskim-Radiu-historia-Polakow-w-Wolnym-Miescie-.html>
2022-05-25, 19:24

W audycji „Przystanek Historia” w Polskim Radiu historia Polaków w Wolnym Mieście Gdańsku - 12 stycznia 2022

Audycja została wyemitowana w środę o godz. 19.30 na antenie Programu I Polskiego Radia.

„Przystanek
Historia” w Polskim
Radiu

Powstanie Wolnego Miasta Gdańska było jednym z rozstrzygnięć traktatu wersalskiego z 1919 roku w kwestii określenia granicy polsko-niemieckiej. Kompromis ten nie zadawała jednak ani Polaków, ani Niemców. Wolne Miasto Gdańsk miało konstytucję zatwierdzoną przez Ligę Narodów, hymn, parlament oraz Senat. Kompetencje władz były jednak ograniczone na rzecz Ligi Narodów.

W 1920 r. Wolne Miasto Gdańsk zamieszkiwało 350 tysięcy mieszkańców, czternaście lat później było ich 408 tysięcy. W przededniu II wojny światowej liczba ta spadła do 388 tysięcy. Andrzej Drzycimski, polski historyk, dziennikarz i pracownik naukowy, szacował, że w roku 1923 w Gdańsku Polacy stanowili 15 proc. ludności.

W pierwszej połowie lat 20. XX wieku w Wolnym Mieście Gdańsku nastąpił prawdziwy wysyp klubów piłkarskich. W ciągu kilku lat działalność rozpoczęło ich aż kilkanaście. Swoje drużyny mieli gdańscy policjanci, pocztowcy, a także Polacy - stanowiący mniejszość narodową. W 1922 roku utworzono KS Gedania - polski, wielosekcyjny klub sportowy.

W audycji również:

„Zagłada Romów i Sinti” - w związku ze zbliżającą się 80. rocznicą likwidacji obozu cygańskiego w Łodzi i otwarciem wystawy plenerowej na ten temat,

książka: [„Polskie Wojska Lotnicze 1918-1920”](#), gościem będzie autor publikacji Mariusz Niestrawski,

informacje o wybranych wydarzeniach organizowanych przez IPN oraz o ciekawych artykułach na Portalu Przystanek Historia przedstawi dyrektor Rafał Leśkiewicz.

[POSŁUCHAJ AUDYCJI](#)

[Poprzednia audycja: „Przystanek Historia”, 22 grudnia 2021](#)

[Odcinki archiwalne na portalu przystanekhistoria.pl](#)

* * *

Cykl audycji „Przystanek Historia” jest realizowany wspólnie przez Instytut Pamięci Narodowej i Program I Polskiego Radia. Rozmowy poświęcone są ważnym wydarzeniom, które wpłynęły na dzieje Polski w XX wieku oraz ludziom, którzy tę historię tworzyli.